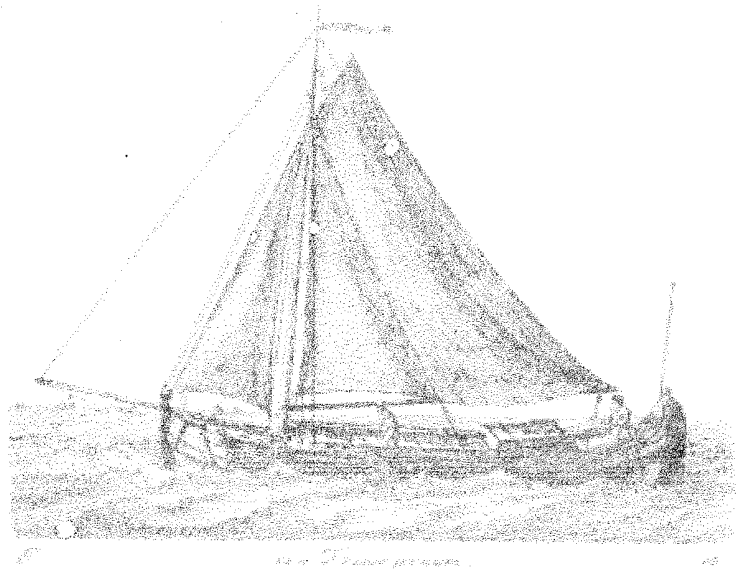

Jan Verhoeven, een schipper van de 3e generatie in Hedel.

Johannis (Jan) Verhoeven werd te Hedel gedoopt op 13 oktober 1786 als het 5e en laatste kind van Jacobus Verhoeven (1745-1822) en Maria Bouwmans (1744-1814) en was dus een kleinzoon van Hendrik Verhoeven en Joanna Couwenbergh. Zijn tante Joanna (Jenneke, 1743-1817) Verhoeven is zijn meter. Hij was getrouwd met Joanna Maria Brands, een weduwe.

Over hoe het hem in het leven is vergaan werd ik op het spoor gezet door een bij het Centraal Bureau voor Genealogie te Den Haag bewaard gebleven advertentie die hieronder is afgedrukt.

Joanna Maria Brands was aanvankelijk getrouwd met Otto Zimmerman. Uit dit huwelijk zijn twee kinderen bekend, Peter

Simmerman, geboren in Duffelwaard in Duitsland in 1805. Hij trouwt op 1 november 1826 te Millingen (Gld) met Susanna Petronella van Heukelum, geboren te Keeken in Duitsland in 1798, dochter van Daam van Heukelum en Johanna Meurs. Het tweede kind is Winandine Zimmerman, geboren op 31-10-1809 te Keeken in Duitsland. Zij trouwt op 28 januari 1836 te Millingen (Gld) met Theodorus Driessen, geboren op 25-06-1795 te Ubbergen als zoon van Anthoon Driessen en Johanna Ferkes.

Al de gene welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan nu wijlen JOHANNIS, ook genaamd JAN VERHOEVEN, in leven Schipper van een Praamschuit, genaamd *de Vrouw Maria*, op den 16 Junij II. te Hedel overleden, worden verzocht daarvan opgave in geschrift te doen, binnen twee maanden, te rekenen van den 10 Julij 1829, aan den Notaris II. van DIEDEN, residentie te Ammerzoden, in Bommelerwaard.

Otto Zimmerman is ongetwijfeld een schipper geweest. Het consulteren van de Huwelijks Bijlagen van de huwelijken van zijn kinderen zal veel duidelijk maken d.w.z. als zij in Arnhem tijdens de 2e wereldoorlog niet verloren zijn geraakt.

Het huwelijk tussen Jan Verhoeven en Joanna Maria Brands moet dus na 1809 hebben plaats gevonden maar is nog niet gevonden. Wel staat vast zij in 1815 al gehuwd waren. Dit blijkt uit hun testamenten, die op 6 September 1815 door notaris Leendert Cornelis van de Ven te 's-Hertogenbosch werden gepasseerd. Joanna Maria legateert aan Johannes *"zoodanig deel in mijne nalatenschap als een mijner gezegden kinderen daar uit genieten zal"* en voegt toe dat dit kindsgedeelte volgens art. 1098 van het civiele Wetboek berekend moet worden. Jan legateert aan zijn zusters Hendrika en Petronella ieder vijfhonderd guldens die binnen 6 maanden na zijn overlijden moeten worden uitgereikt. Al het overige gaat naar *"mijne waarde huisvrouw, willende ik dat zij bij mijn overlijden over den eigendom en het genot van al het zelve de vrije beschikking hebbe"*. Onder de testamenten vinden we hun handtekeningen:

Jan Verhoeven   *Joanna Maria Brands*

Op 19 Juni 1829 wordt notaris van Dieden van Ammerzoden op de praamschuit "De Vrouwe Maria" ontboden. Jan Verhoeven, die op dit schip woont en *"ziek en zwak van lichaamsgestel in een bedstede of zogenaamde kooy te bedde is liggende doch hebbende zijn verstand en geheugen"* wil zijn testament dicteren. Hij stelt tot algeheele erfgenamen van zijn nalatenschap zijn naaste bloedverwanten volgens de bepalingen der Wet. Hij herroept zijn vorige testament omdat *"alle dezelve dood en te niete"*. Zijn zwager Francis Meijer stelt hij aan als executeur-testamentair. [Bron Not. van Dieden Ammerzoden, inv.nr.182-51 fol. 73 SA Bommelerwaard, Zaltbommel}

[Bron Notaris van Dieden, Ammerzoden Inv. 182-51 SA Zaltbommel fol. 74 SA Zaltbommel] Twaalf dagen

gaat over tot inventarisatie en waardebepaling van "alle meubilen en huisraden, linnen en pellen, klederen, goud en zilverwerk, gereed geld, in- en uitschulden, titels en papieren, en in het algemeen van al de roerende en onroerende goederen". Daartoe wordt de op 25 Juni door de Vrederechter te Zaltbommel en zijn griffier aangebrachte verzegeling verbroken. Hermanus Timmermans en Willem van den Hurk, schippers en wonende aan boord van het schip, zullen alle goederen te voorschijn brengen en Hendrik van den Anker, meester broodbakker te Hedel is door de Vrederechter beëdigd om de waarde van alles vast te stellen. Aanwezig zijn verder Joanna Maria Brands, de twee zusters van wijlen Jan Verhoeven en hun echtgenoten Francis Meijer en Pieter van Wamel.

Vervolgens is men overgegaan tot de inventarisatie in maniere navolgende:

In het zoogenaamde achter onder van het schip of praamschuit genaamd De Vrouw Maria in een kastje aan de regter zijde van gemeld achter onder of roef:

Een vriessche joejakker of jas met dito broek en buis en schanslooper	30.00
Twee blaauwe lakense buickjes en twee zwarte dito vesten	12.00
Eene blaauwe en eene grijsdelakensebroek	6.00
Een blaauwlakense jas, een zwart lakense vest, een zwarte kortebroek en eene ligte lakense broek	30.00
Een grijsde lakense borstrok, een katoene dito en drie roode vriessche onderbroeken	6.00
Vijftien mansonderhemden	20.00
Vier wolle onderhemden en twee streepe onderbroeken	8.00
Een wolle onderhemd	1.00
Negentien differente zakdoeken	6.00
Zes onderscheiden borstrokken, eene onderbroek en drie hemden	14.00
Een hoed met hoededoos, twee petten, drie slaapmutsen en een zwarte zijden das	9.00
Een en twintig paren differente kousen, eenige strijntjes sajet met gekleurde das en eene mand	10.00
Een paar laarzen, een paar halve dito, drie paar schoenen en een paar muiilen	8.00
Twaalf nieuwe manshemden	18.00

In een glazekastje neffen het vorige

Eenig porcelain theegoed, eenige beeldjes en twee theebosjes	3.00
--	------

In een dito kastje aan de linkerzijde in het gezegde roef

Eenige porcelein en delfsaardewerkstheegoed, zes wijnglazen	4.00
---	------

In een hoekkastje aldaar

Eenige watte en gekleurde aarde schotels, borden en pannen	0.50
--	------

In een dito kastje aan de regterzijde in de roef

Zes verlakte trommeltjes, een dito thekpot, twee dito kandelaars, een dito lamp, een dito broodbakje, alles blikkegoed, twee tinne assietten, een dito kandelaar, een dito bekken, acht witte aardeborden, een kiper koffieketeltje, een houten thee en een dito tabakskistje	4.00
---	------

In eenkastje daarneffen

Eene huisklokje	6.00
Een pistool	0.60

In een kastje nog aan de linkerzijde

Zes differente katoene en een zijde halsdoeken	7.00
Vier differente katoene en marinosse voorschoten	3.00
Vijf vrouwe mutsen in eene doos, een vrouwehoed	8.00
Veertien vrouwen hemden	14.00
Acht vrouwe rokken van differente stoffen	16.00
Drie vrouwe onderbroeken, drie dito borstrokken en zeven vrouwe jakken, differente soort	14.00
Vijf halsdoeken differente stoffen en een schoudermantel	1.50
Vier paar vrouwenkousen	1.20
Een vrouwe mantel	8.00

In het ruim van meergemelde roef

Een bed met blaauwen overtrek, peuluw, twee kussen	20.00
Een bed met twee kussens	12.00
Een bed met twee peuluws, zes kussens en matras	30.00
Twaalf beddelakens	28.00
Dertien differente bonte kussensloopen	4.00
Drie paar bedgordijnen en een paar plasgordijnen en een schoorsteenkleedje	4.00
Twee paar bed- en twee paar peuluw overtrekken	6.00
Twee rood katoene gevulde en een wolle deken	15.00
Een katoen rok, dito jas en vier zakdoeken	2.50
Een spiegel	1.00
Eenige schoorsteenkleedjes	0.60
Twee dekens, wollegoed	3.00

In het ruim van het schip

Drie blikke trommels	0.60
Vijf differente keulse potten	1.00
Vier aarde pannen, twee houten tonnetjes, een theeblad	0.50
Een wastobbetje	0.75
Een tafeltje op schragen met drie stoelen	3.00
Twee ijzere potten, een kopere waterketel	4.00
Drie kopere koffiepotjes, twee blekke trommeltjes, twee kopere waterscheppers, een koffiemolen en	4.00

Een kagchel, tang, pook en schop	3.00
----------------------------------	------

Contante penningen

De contante gelden in den boedel gevonden en die welke bij de verzegeling aan den Executeur testamentair in bewaring zijn gesteld te zamen	1731.82
--	---------

Goud en zilverwerk

Een goed horologie met dito dubbele kast goude ketting van acht streenen goud cachet en sleutel	130.00
Een horologie werk met porcelaine plaat zonder kasten	1.00
Een zilveren tabaksdoos met zilvere pijpvroeter	12.00
Een paar zilvere schoengespen	6.00
Een paar dito broek of kniegespen	1.20
Een kerkboek met zilverbeslag	4.00
Een zilver snuifdoosje	2.50
Twee goude vingerringen	4.00
Eene duitsche pijp met zilver beslag en deksel	3.00
Een gouden halsketting met goude plaat	50.00
Twee goude vijngerringen	8.00
Twee goude oorbellen, dito ringetjes en dito paarden	6.00
Een zilvere tasbeugel met dito ring en haak	8.00
Een bril met zilver gemonteerd	1.50
Een zilvere vingerhoed	0.50

De mede comparante Johanna Maria Brands weduwe van den overledene Johannis Verhoeven, verklaart dat onder haar nog berust de navolgende goederen berusten te Duffelwaart, welke tot dezen gemeenschappelijken boedel behooren, als:

Een vrouwenmantel door dezelve gewaardeerd op	4.00
Negentien vrouwenhemden	24.00
Twee lakens	5.00
Zes halsdoeken, drie rokken, twee jakken, twee rooijebaaye borstrokken, twee broeken, vier mutsen, een zwarte voorschoot	14.00
Een oude theeketel	1.50
Drie paar schoenen	2.50
Contante penningen	30.00

De requirant Meijer verklaart dat er nog eenige goederen, tot dezen boedel behoorende, zich bevinden bij den kledermaker en de waschvrouw te Druten welke door de partijen nader op- en overgenomen zullen worden. Ook zullen door de comparanten partijen nader opgenomen worden en onderzocht worden welke onroerende goederen tot dezen boedel mogten behooren, - gelijk ook de inschulden benevens de uitschulden welke ten doordeele of ten lasten van dezen boedel mogten bestaan, terwijl de titels en papieren in den boedel aanwezig door de gezamenlijke comparanten partijen zonder beschrijving over en na zich genomen zijn

Een praam schuit genaamd de Vrouwe Maria met zeilen, touwen, ankers, haken, boomen en andere staande en lopend wand zoo als het een en ander zich thans bevindt en te Hedel aan den wal is leggende, door de comparanten parteyen, met de masboot daarbij, is getaxeerd op	4000.00
--	---------

Tot zover de inventarisatie. Heel opvallend is dat textiel en daarbinnen vooral lijfgoed enorm duur is. Het was destijds natuurlijk wel een economie die niet te vergelijken is met de onze. Als we bedenken dat een jaarsalaris voor een gemiddelde arbeider toen op ongeveer 350 gulden per jaar kan worden getaxeerd, was Jan Verhoeven een zeer gegoede burger. De aktes van Memorie, dus de aangiften voor de successierechten, zijn van Hedel niet bewaard gebleven, zij zijn bij een brand in Tiel verloren gegaan. We weten dus niet hoe de erfenis is verdeeld en welke schulden bij zijn overlijden nog bestonden. Gezien het vele contante geld dat aanwezig was, zal het wel goed hebben gezeten. In hetzelfde jaar wordt in Hedel een openbare verkoop gehouden van de inboedel van de pastoor die is overleden. Het zal interessant zijn de opbrengsten daarvan te vergelijken met de bovenstaande taxaties om zo een goede indruk te krijgen van het bezit van Jan en zijn vrouw.

Of Jan kinderen heeft gehad weten we niet. Als schipper kwam hij overal. Zij zijn in elk geval niet in Hedel geboren. Maar zijn uitspraak in zijn tweede testament, "alles dood en niete" zou erop kunnen duiden, dat er kinderen zijn geboren en weer gestorven. Op een andere manier kan zijn uitspraak nauwelijks worden uitgelegd.